

Minnesanteckningar från möte med Nordisk älghundunion

Tid: 12 till 13 juni 2015

Plats: Sokos Hotel Vanda, Helsingfors

Närvarande från Norge:

Kjell Arild Haugen, Björn Ivar Krabbesund och Kjell Kruke

Finland:

Jukka Immonen, Bruce Forsbacka, Jouko Heikkinen, Jukka Lindholm, Anders Ljungberg och Esa Kukkonen

Sverige: Magnus Jensen, Bo Eriksson och Nils-Erik Pettersson

Jukka Immonen ledde mötet

Nils-Erik Pettersson förde anteckningar

Inledning

Sverige informerade om att flera svenska lokal och rasklubbar har granskat de nordiska reglerna samt lämnat synpunkter och förslag på förändringar. Det har sammanställts av SÄK:s jaktprov-kommitté. Målet har varit att närma sig de nordiska reglerna.

Finland/Norge meddelar att inledningstexterna i den svenska versionen av Nordiska reglerna inte behöver vara som de i Norge och Finland. Bestämmelserna för hur provverksamheten organiseras och genomförs kan vara olika utan att det påverkar själva regelverket. D.v.s. följande exempel under punkt 1 till 13.9 i svenska versionen kan tas bort eller vara kvar utan att det berör de nordiska reglerna.

- Jaktprov på vildsvin och kronvilt(sid 1)
- Jägarmässiga/praktiska(sid 1)
- Samråd med hundägaren(sid 2)
- Prisvalör(sid 2)
- God kunskap i handhavande av tekniska hjälpmedel(sid 2)
- Protest 5 dagar(sid 3)
- Att hund som inte är utställd har rätt att starta på prov eller inte(sid 4)I Finland är det tillåtet att para en hund som inte är utställd.
- Motorfordons användning(sid 9) Motorfordon är överhuvudtaget inte omnämnda i Norska och Finska klubbarna regelhäften. Det kan vara klokast att inte ha dem omnämnda i Svenska regelhäften eller.
- Fastställande av mörkrets inbrott(sid 11)
- Förlängd söktid(sid 12)

Slutsats: motorfordon och prov efter mörkrets inbrott som vållat mycket huvudbry i Sverige behöver inte ha någon stor betydelse. Hur den här texten ska utformas kan beslutas på kommande årstämma. Texten under varje moment bör dock ha samma betydelse i Finland, Norge och Sverige för att reglerna ska uppfattas som lika. Skulle något eller några moment ha en lite annorlunda tolkning i något av länderna så bör det skrivas in under poängtabellen.

Moment 1 Sök

I Sverige vill de flesta klubbar ha kvar de två sökmomenten. D.v.s. tempo och sökets omfattning. Man förstår inte i Norge och Finland varför vi vill ha ett moment där koefficienten är 0,0. I Nordiska moment 1 ingår sökmönster, tempo, sökturens längd och längsta avstånd.

I Sverige har man befarat att det är för svårt för en domare att hänga med på pejlen hur hunden söker, men de som har haft de Nordiska reglerna några år meddelar att mönster, tempo och längd uppskattas med hjälp av pejl och inte mäts på "millimetern". Det är en stor fördel att bedöma söket med hjälp av pejl. En del hundar som ligger ute i 20-25 minuter är som högst 300 m från provgruppen. Förr fick de höga poäng, det får de inte nu. Vi gick igenom möjligheten att räkna ut sökfart, vilket är lätt att göra när man får fram sökturens längd i avstånd och tid. Det är lämpligt som grund för index.

Norge och Finland är inte villiga att dela upp sök i två moment.

Moment 2 Förmåga att finna älg

De flesta svenska klubbar ville ha kvar avståndet så det här momentet vållade inte någon diskussion.

Moment 3 Förmåga att ställa älg i upptaget

SÄK:s förslag: radien max 100 m. Finland/Norge: Domarens fria skön avgör om hunden är kvar på upptagsplatsen. Max 200 m förflyttning.

SÄK:s förslag: Det bästa upptaget ska ligga till grund för poängsättning. Finland/Norge: Vid flera upptag är det genomsnitt poäng som gäller.

SÄK:s förslag: Minst 90 min fast stånd för 9 och 10 poäng minst 60 min för 8 poäng.

Finland/Norge: 90 min för 10 poäng, 60 min för 9 poäng och 45 min för 8 poäng kan accepteras.

Moment 4 Ståndskallsarbetets kvalitet

Majoriteten av de svenska klubbarna anser det räcker med två stötningar/omställningar samt ett skottillfälle/älgkontakt. Dessutom ska det vara "aktiva stötar", d.v.s. att provgruppen stöter.

Finland/Norge: Om man ska ha tre älgkontakter så blir det automatiskt tre stötar. Dessutom anses att älgarbetstid (som togs bort i svensk version) ska finnas i tabellen. Älgarbetstiden behöver inte vara så precis som den anges i tabellen utan den BÖR vara i närheten av antalet angivna minuter.

Hunden kan alltså få full pott i momentet om det är tre skottillfällen och stötningar, fast stånd i 200 minuter men inte fullt 300 minuters arbetstid.

Moment 5 Vilja att förfölja

SÄK:s förslag: Om hunden har flera upptag under provdagen är det längsta förföljandet i avstånd km eller tid i minuter som ska vara poänggrundande. Då långa förföljanden är något som inte uppskattas i Sverige, har flera klubbar föreslagit fallande poäng då förföljandet överstiger en viss längd. Flera olika förslag har kommit in, så det har inte varit enhetligt. Det vanligaste är att hundarna ska ha 10 poäng för 5 km förföljande, sedan ska poängen sänkas om de fortsätter förfölja. I Sverige har man blivit försiktig med att använda "jaktidioter" med våldsamma förföljanden i avel.

Finland/Norge kan inte godta en förändring i det här momentet och kan inte förstå varför Sverige vill ha en fallande skala. Poängen sätts efter sammanlagda förföljande, även om hunden haft flera upptag. Det längsta, enskilda förföljande förs in i skogsprotokollet så det är ganska lätt att leta rätt på hundar som förföljer alldeles för långt enligt svenska normer. Det är lätt att mäta förföljande med

pejl. En hund som förföljer mycket långt har svårt att nå någon hög poäng. Det är skällningen som belönas och förföljer hunden mildt så hinner den inte skälla någon lång tid. Det här anses inte vara något stort problem eftersom en hund med extremt förföljande slås ut automatiskt.

Moment 6 Ställande av flyende älg

Se moment 4

Moment 7 Skalltid

Här var de Svenska klubbarna väldigt eniga. SÄK: s förslag är 0,5 i koefficient och minuter gångstånd får inte överstiga minuter fast stånd. Finland/Norge har inget att erinra mot att minuter gångstånd inte får överstiga minuter fast stånd .

Moment 8 Skallets hörbarhet

SÄK: s förslag: Bedöms i huvudsak vid fast stånd och med hjälp av hörsel. Helt OK från Finland/Norge.

Moment 9 Skallets täthet och täckning

SÄK: s förslag: Bedöms i huvudsak vid fast stånd och med hjälp av hörsel och inte räkning av skall med hjälp av telefonpejl. Helt OK från Finland/Norge.

10 Lydnad och samarbete

SÄK: s förslag är att det ska vara ett moment för lydnad och ett moment för samarbete, precis som det är i nuvarande Svenska regler med koefficient 0,5 för samarbete och 1,0 för lydnad. Alla klubbar som svarat vill ha det så. Samarbete är en medfödd egenskap och lydnad är en inlärd egenskap. Finland/Norge kan inte tänka sig att förändra det här momentet. Det var besvärligt när det var två moment, många domare var osäkra på vad de skulle sätta för poäng. Det var svårt att bedöma om hundarna kom på besök av eget initiativ eller om den kom på inkallning då domarna inte med säkerhet hade hört och noterat något inkallningsförsök.

I dag går bedömningen mycket smidigare. 3 poäng vid provtidens slut grundar sig på ett svenskt förslag. Finland vill inte under några omständigheter ändra det här momentet. Norge är mycket förnöjt, det har fungerat otroligt bra och är mycket lättare att ha lydnad och samarbete i samma moment. Det finns möjlighet att addera datafält för att separat notera vilka kontakter med hunden som är att betrakta som samarbete och vilka som kan betraktas som inkallning. Då kan man få fram index och se vilket samarbetsätt hunden har.

Att ha lydnad och samarbete i samma moment kommer att vara mycket svårt att få svenskarna att acceptera.

Övriga frågor

I Finland/Norge noteras tid och vad som händer under provet på ett skogskort. Det är upplagt på ett sätt som underlättar domarnas arbete enormt. Genom att få det demonstrerat i Sverige kunde förståelsen för Nordiska öka. Det möter inget hinder att Sverige även i fortsättningen skriver en provberättelse.

Tävlingsverksamheten är mycket stor i Finland och det är lättare att se hundarnas placering om man har olika minutkrav för olika poäng. Den finska tävlingskulturen måste ha många möjligheter till poängsättning. Det är dock inte bara tävling, avelsvägledning är minst lika viktig.

Det måste finnas en gemensam syn på hundavel, deras jaktförmåga, exteriör, sjukdomar etc. Som det är nu har inte Sverige tillgång till de andra ländernas databas. När Norge, Sverige och Finland har gemensamma regler så kommer alla att ha tillgång till gemensam databas. "Hitta älghund" är den databas som har stort gemensamt intresse. Tyvärr saknas för närvarande uppgifter om sökegenskaper, men man kan tänka att den kan vara framtidens gemensamma avelsdatabas.

Svenska domare är välkomna till Finland och Norge för att vara närvarande vid jaktprov.

Kommande möten

Ordförandekonferens vid älghunds-SM i Syslebäck 2015-09-25. Kjell Arild Haugen kan vara med om det kommer fler representanter från Norge och Finland.

Ordförandekonferens med ledamöter i Nordisk älghundunion närvarande i Upplands-Väsby januari 2016.

Vid datorn

Nils-Erik Pettersson